

Predstavitev dobrih praks Mrežnega spin-off inkubatorja Univerze v Mariboru – program univerzitetnega inkubatorja

V Mrežnem spin-off inkubatorju smo od leta 2005 do 2011 pomagali že več kot 50 podjetniškim idejam, ki izvirajo iz akademsko raziskovalnih vrst Univerze v Mariboru (akademiki, dodiplomski študentje, podiplomski študentje, mladi raziskovalci in drugi), ki so svojo zgodbo nadaljevale bodisi v programu podjetniškega inkubatorja, bodisi v programu tehnološkega parka, ali pa povsem samostojno v drugem okolju. Med temi podjetniškimi idejami govorimo o približno 75% podjetniških idejah, ki so inovativni tehnološki projekti¹ in 25% inovativnih projektih². V nadaljevanju smo izbrali tri podjetniške ideje.

I) EKO-TCE Tehnološki center za aplikativno tehnologijo d.o.o., Kidričeva ulica 25, 3000 Celje

EKO-TCE, Tehnološki center za aplikativno ekologijo, d.o.o. je specializirano podjetje za prepoznavanje problemov na področju ravnanja z odpadki ter iskanja in razvoja ustreznih rešitev na okoljskem področju. S programom Centra ponovne uporabe ponujajo novo in inovativno storitev ravnanja s kosovnimi odpadki na območju Slovenije, ki upošteva tako zakonodajne vidike, zahteve EU, zahteve potrošnikov, načela družbene odgovornosti ter se zaveda vse večjega števila socialno ogroženih prebivalcev Slovenije. V Centru za ponovno uporabo prevzemajo še uporabne kosovne odpadke direktno pri uporabnikih, jih na primeren način popravijo, uredijo in pripravijo za prodajo ter nadaljnjo uporabo.

Kupci storitev svetovanja in prenosa inovativnih idej v prakso so mala in srednja podjetja ter javna institucije. Končni izdelki Centra ponovne uporabe so v prvi vrsti namenjeni za prodajo po simboličnih cenah ljudem z nizkimi dohodki in socialno ogroženim družinam ter seveda vsem ostalim. Dodana vrednost delovnega procesa »spreminjanje odpadkov v surovine« je v ohranjanju surovin in energije, kar je v času globalne krize še toliko bolj pomembno.

Vzpostaviti želijo mrežo donatorjev sredstev (razna podjetja, ki dajo velik poudarek na družbeno odgovornost ali skrbijo za okolje, humanitarnim akcijam...), ki bi po nizki ceni »sponzorirala« nakup pohištva socialno zelo ogroženim posameznikom ali družinam ter tako omogočila ponovno uporabo.

REUSE center so predstavili tudi na mednarodni konferenci (povzetek na <http://www.srdit.si/gzo08/povzetkiGz008/07MVovkGz008povzetek.pdf>), svoje razvojne aktivnosti pa usmerjajo v:

- raziskovalno-razvojno dejavnost za potrebe gospodarskih panog na področju gospodarnega ravnanja z odpadki, sonaravnih možnosti preventivnega

¹ V skladu z 8. točko 3. člena Pravilnika o vodenju evidence subjektov inovativnega okolja (Ur.l. RS, št. 25/2008) je »inovativno tehnološko podjetje tisto e podjetje za katerega je značilna visoka vsebnost znanja v storitvah ali proizvodih, potencial hitre rasti, izobrazba in ekspertno znanje zaposlenih, višja dodana vrednost na zaposlenega in nastop v globalni tržni niši«.

² V skladu s 7. točko 3. člena Pravilnika o vodenju evidence subjektov inovativnega okolja (Ur.l. RS, št. 25/2008) je »inovativno podjetje tisto podjetje, ki razvija proizvode, procese in storitve ter se na inovativen način odziva na zahteve trgov in se osredotoča na reševanje problemov kupcev«.

- čiščenja odpadnih voda z EM tehnologijo, vzpostavitev infrastrukture za delovanje prvega REUSE centra – Centra ponovne uporabe v Sloveniji,
- zagotavljanje mobilnosti informacij in strokovnih odločitev z mobilno ekološko kliniko,
  - pomoč pri prijavljanju na domače in mednarodne raziskovalne in druge projekte,
  - spremljanje in uvajanje novosti s področja ekoloških raziskav in čistih tehnologij ter obveščanje in pomoč pri njihovem uvajanju v posamezne gospodarske organizacije,
  - publicistična dejavnost,
  - izvajanje oziroma organizacija raznovrstnega strokovnega izpopolnjevanja za potrebe strotnih in gospodarskih panog na področju inovativnosti in čistih tehnologij.

Podjetje je tudi kandidiralo in dobilo nepovratna sredstva Javnega sklada Republike Slovenije za podjetništvo, Produkt P2 - Sofinanciranje zagona podjetij v subjektih inovativnega okolja. To jim je omogočilo začetne razvojne korake na področju ravnanja z odpadki. Center ponovne uporabe bo prinesel v Slovenijo tisto, kar je v nekaterih državah Evrope že ustaljena praksa, kljub temu pa je za realizacijo takega projekta potrebno veliko inovativne naravnosti – rezultat pa bo v korist vseh prebivalcev naše države.

EKO-TCE, Tehnološki center za aplikativno ekologijo, d.o.o. je tudi med tako imenovanimi pionirji socialnega podjetništva v Sloveniji. S svojo vztrajnostjo in trdim delom so pripomogli pri sprejetju Zakona o socialnem podjetništvu (ZSocP), ki ga je sprejel Državni zbor Republike Slovenije na seji 7. marca 2011.

Več informacij najdete na sledečih povezavah:

- √ <http://www.eko-tce.eu/>
- √ <http://www.orz.si/>
- √ <http://www.delo.si/clanek/142009>
- √ <http://www.rtv slo.si/odprtikop/.../marinka-vovk-center-ponovne-uporabe/>
- √ <http://www.videoarhiv.com/pogovor-z-gostjo-marinka-vovk-2.../72153>
- √ <http://www.rtv slo.si/pravaideja/novica/346>
- √ <http://www.youtube.com/watch?v=RMwzPrOm4iQ>

II) RIA, E.G.I. zavod in drugi, tehnološki inovacijski center za fiziologijo, bio- in nanomehaniko ter alternativne vire energije, d.n.o.

Osnovno poslanstvo podjetja RIA d.n.o. so raziskave, usmerjene v realnost, prenos naprednih tehnologij in pospeševanje uvajanja novih tehnologij in materialov ter inovacij na področju osebne zaščite in športne opreme, športne biomehanike, modnega inženiringa in alternativnih virov energije, s pomočjo povezovanja slovenske industrije in centrov znanja.

Podjetje RIA d.n.o. se ukvarja s projektom »Razvoj jopiča za detekcijo poškodb s strelnim in hladnim orožjem«. Osnovni cilj projekta je na podlagi dosedanjih dosežkov in spoznanj sodobne tehnike in inovativnih tehnologij razviti in skonstruirati inteligentni funkcionalni jopič za detekcijo sile strelnih »udarcev« in poškodb uporabnika s strelnim in hladnim orožjem ter brezžično posredovanje informacije o zaznanem strelnem »udarcu«.

Osnovna funkcija razvitega jopiča je hitro odkrivanje poškodbe v prsnem in hrbtnem predelu telesa. Dodatne funkcije se nanašajo na spremljanje fizioloških parametrov uporabnika in brezhibno posredovanje vseh zajetih podatkov o nastali poškodbi in stanju uporabnika. Nadaljnja aplikacija inteligentnega funkcionalnega jopiča so gasilci, kjer lahko spremljamo njihove poškodbe in njihovo fiziološko stanje. Prav tako je možna aplikacija pri določenih bolnikih, športnikih, alpinistih itd.

Podjetje je pridobilo subvencijo Javnega sklada Republike Slovenije za podjetništvo, Produkt P2 - Sofinanciranje zagona podjetij v subjektih inovativnega okolja. Inkubacijo v inkubatorju so zaključili 31.03.2011.

III) TIC-LENS laserske tehnologije d.o.o., Bežigrajska cesta 10, 3000 Celje

Podjetje je bilo ustanovljeno za razvoj tehnoloških postopkov na temelju laserske – t.i. LENS tehnologije (LENS – Laser Engineered Net Shaping). Več slovenskih podjetij oziroma institucij znanja v letu 2006 ustanovilo konzorcij, s katerim so zagnali projekt »Tehnološko inovacijski center LENS«. Namen konzorcija je omogočiti industriji dostop do najsodobnejše tehnologije, katera bi sicer bila zaradi cene nedosegljiva. Prav tako se bo oprema uporabljala za izvedbo manjših produkcijskih del.

Podjetje se bo v okviru tehnološke mreže specializiralo za dve storitvi, in sicer za lasersko kaljenje in lasersko navarjevanje materiala. Za naročnike (orodjarska podjetja, avtomobilska industrija, strojogradnja, jeklarsko industrijo in podobno) bo razvijala postopke vezane na navedeni dve tehnologiji.

V podjetju pričakujejo tudi sodelovanje z inštitucijami znanja – tehničnimi fakultetami in drugimi višješolskimi zavodi (predvsem strojne in elektro fakultete ter višje šole za strojništvo in orodjarstvo) ter inštituti (Inštitut Jožef Štefan, Inštitut za kovinske materiale in tehnologije ipd.).

Podjetje je del razvojne srenje v slovenski orodjarski industriji, močno povezani z institucijami znanja ter multinacionalkami, ki imajo aplikativni razvoj. To znanje nameravajo v podjetju TIC-LENS d.o.o. prenesti na lokalno industrijo. S tem pri partnerjih ustvarjajo nove tehnološko zahtevnejše storitve in produkte, nova delovna mesta, višje dodane vrednosti. Pomagajo industriji premostiti razlike v primerjavi z nemško, ameriško in japonsko industrijo.

Inkubacijo v inkubatorju so zaključili 31.03.2011.

Več informacij na spletni strani <http://www.tic-lens.com>.

Pripravili: doc. dr. Zdravko Praunseis, Tina Naglič in Eva Rožanc

Naslednji prispevek: Predstavitev dobrih praks PE MPI v Kamniku